



Regeringskansliet  
kn.remissvar@regeringskansliet.se

## Yttrande över skrivelserna Nytt system för företagens miljörapportering och Komplettering av redovisningen nytt system för företagens miljörapportering, KN2025/01978

Er beteckning: KN2025/01978

### Sammanfattning

Länsstyrelsen är positiv till förslaget till Nytt system för företagens miljörapportering med tillhörande författningsförslag.

Länsstyrelsen vill dock lyfta följande synpunkter:

- Länsstyrelsen anser att det är viktigt att anläggningstjänsten behåller den anläggningsstruktur som återfinns i länsstyrelsernas befintliga anläggningsregister parallellt med att den anpassas till den förändrade hierarkiska strukturen som följer av Industriutsläppsportalsförordningen.
- Länsstyrelsen anser att det bör införas ett krav på samråd med berörda tillsynsmyndigheter inför framtagande av nya och reviderade föreskrifter om vad en miljörapport ska innehålla för den myndighet som regeringen bestämmer får meddela sådana föreskrifter.
- Länsstyrelsen instämmer i skrivelsens bedömning om att det är viktigt att länsstyrelserna ges möjlighet att aktivt delta i samordningsarbetet för informationssystemet.
- Länsstyrelsen anser att det är av vikt att etapp 1 inkluderar en lösning för att miljöinformation som tillsynsmyndigheterna i dag begär in enligt 26 kap. 21 § miljöbalken i samband med miljörapporten kan lämnas in till Naturvårdsverket via informationssystemet.

Vattenmyndigheten för Västerhavet är positiv till förslaget om ett nytt system för företagens miljörapportering och ser ett behov av att ersätta dagens lösning med ett mer robust och sammanhållet system. Vattenmyndighetens bedömning är att den föreslagna etapp 1 inte fullt ut möter behoven inom vattenförvaltningen eller uppföljning enligt EU-direktiv och nationella miljömål.

Det är därför avgörande att Företagens miljöinformation och rapportering (FMR) redan från början utvecklas med ett långsiktigt perspektiv och att vattenförvaltningens behov beaktas i styrning och vidareutveckling.

## Övergripande synpunkt

Länsstyrelsen är positiv till förslaget till Nytt system för företagens miljörapportering med tillhörande författningsförslag.

## Anläggningstjänst (avsnitt 4.3.2 i Nytt system för företagens miljörapportering)

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att anläggningstjänsten behåller den anläggningsstruktur som återfinns i länsstyrelsens anläggningsregister Nikita parallellt med att den anpassas till den förändrade hierarkiska strukturen som följer av Industriutsläppsportalsförordningen för att underlätta tillsynuppföljningen.

Uppgifter om anläggningar finns i dag bland annat i länsstyrelsens anläggningsregister NikITa där registreringen vanligtvis sker utifrån omfattningen på miljöbalktillståndet. Av skrivelsen framgår det att införandet av Industriutsläppsportalsförordningen från och med den 1 januari 2028, medför en förändrad hierarkisk struktur för rapportering av miljödata för anläggningar jämfört med strukturen anläggningarna har i dagens informationssystem.

## Behörighetstjänst (avsnitt 4.3.2 i Nytt system för företagens miljörapportering)

Länsstyrelsen vill lyfta vikten av att behörighetstjänstens utformning tar hänsyn till att länsstyrelserna har behov av att ta in information om verksamheter som ligger i andra län.

Av skrivelsen framgår bland annat att det är viktigt att länen där Miljöprövningsdelegationer (MPD) finns får tillgång till de miljörapporter som finns inom andra län än det län som MPD är stationerat vid samt att länen med ansvar för gränsöverskridande avfallstransporter behöver få tillgång till miljörapporter från andra län. Länsstyrelsen vill även framföra behovet att ta del av miljödata för anläggningar inom länet där tillsynsansvaret är överlåtet till kommunen.

## Förfarande för sekretessreglerad information (avsnitt 5.3 i Nytt system för företagens miljörapportering och 4.6.5 i Komplettering)

### 30 kap. 23 c § OSL

Länsstyrelsen ser positivt på att en ny primär sekretessbestämmelse till skydd för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat införs för att tydliggöra att sekretess gäller oavsett vilken myndighet som behandlar uppgifterna i miljörapporter. Länsstyrelsen anser att det är av stor vikt att även annan känslig information i miljörapporter omfattas av sekretess, t.ex. uppgifter om totalförsvaret eller uppgifter som kan bidra till upplysning om säkerhets- eller bevakningsåtgärder. I den delen gör Länsstyrelsen dock bedömningen att sekretess som regleras i 15 kap. 2 § och 18 kap. 8 § OSL är tillräckliga då den gäller för alla myndigheter. Följaktligen saknas behov av någon ny sekretessreglering avseende den typen av uppgifter i miljörapporter.

## Reglering av verksamhetsutövares inlämning av miljörapport (avsnitt 5.4 i Nytt system för företagens miljörapportering och 4.6.6 i Komplettering)

### 31 d § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Länsstyrelsen anser att det är viktigt att systemet utvecklas på ett sådant sätt att det säkerställer att tillsynsmyndigheten får notifiering om sena inlämningar på ett rättssäkert sätt. Tillsynsmyndighetens eventuella sanktionsbeslut kan då ske utan

dröjsmål. Enligt förslaget ska tillsynsmyndigheten fortsatt besluta om anstånd och miljöskaktionsavgifter.

Länsstyrelsen anser vidare att behövs en reglering av tillsynsmyndigheternas notifiering om fattade beslut om anstånd, så att andra myndigheter får direkt kännedom om eventuella beslut.

## Kompletteringar av miljörapporter

Länsstyrelsen anser att det finns skäl att reglera i lagtext att kompletteringar alltid ska lämnas via samma system, inte minst för att undvika oklarheter vid eventuella beslut om miljöskaktionsavgifter, vilket i sin tur stärker rättssäkerheten och förutsebarheten.

När det gäller kompletteringar av miljörapporten anges i skrivelsen att myndigheterna bedömer att någon uttrycklig reglering i FMH av var kompletteringar ska lämnas in bedöms inte vara nödvändig eftersom det bedöms vara tillräckligt att det föreskrivs att miljörapporter ska lämnas in på visst sätt, vilket innebär att även kompletterande uppgifter ska lämnas in på motsvarande sätt.

## Hantering av säkerhetsskyddsklassificerad information (avsnitt 5.5 i Nytt system för företagens miljörapportering och 4.6.7 Komplettering)

Länsstyrelsen uppfattning är att det krävs en djupare analys hur förslaget med det nya systemet för företagens miljörapportering samspelar med sekretessbestämmelsen enligt 15 kap. 2 § OSL och säkerhetsskyddslagen.

Enligt 31 c § FMH ska uppgifter i en miljörapport lämnas till systemhållande myndigheten. Men uppgifter som är säkerhetsskyddsklassificerade enligt säkerhetsskyddslagen ska i stället lämnas till tillsynsmyndigheten på det sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer. Förslaget bygger på att verksamhetsutövarna själva identifierar vilka delar av miljörapporten som är säkerhetsskyddsklassificerade och rapporterar dessa utanför systemet till tillsynsmyndighet. Länsstyrelsen anser att det finns en risk att uppgifter som i sig inte är säkerhetsskyddsklassificerade, men kan bli känsliga i kombination med annan information, bedöms

på olika sätt av olika rapporterande aktörer, vilket kan leda till både överrapportering och underrapportering. Även om 15 kap. 2 § OSL gäller för alla myndigheter finns en risk att uppgifter hanteras olika och att sekretessnivån varierar mellan de myndigheterna som har tillgång till uppgifter i miljörapporter.

Det bör även förtydligas att det ska framgå av den inlämnade miljörapporten om det finns säkerhetsskyddsklassificerad information som kommer att lämnas in separat.

## Reglering av vem som ska lämna miljörapport och vad den ska innehålla (avsnitt 5.6 i Nytt system för företagens miljörapportering och 4.6.8 i Komplettering)

### 26 kap. 20 b § miljöbalken och 47 a § FMH

Länsstyrelsen anser att det bör införas ett krav i 26 kap. 20b § miljöbalken på samråd med berörda tillsynsmyndigheter inför framtagande av nya och reviderade föreskrifter om vad en miljörapport ska innehålla för den myndighet som regeringen bestämmer får meddela sådana föreskrifter. Av 47 a FMH framgår det att Naturvårdsverket får meddela föreskrifter om vad en miljörapport ska innehålla.

Länsstyrelsen har som tillsynsmyndighet för tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet behov av full tillgång till företagens miljöinformation och rapportering såväl som möjlighet att ta in uppgifter som behövs för tillsynen via det föreslagna inrapporteringssystemet FMR. Det är därför viktigt att länsstyrelsen ges möjlighet att lämna synpunkter på vilka uppgifter som en miljörapport ska innehålla.

## Förutsättningar och konsekvenser för andra myndigheter (avsnitt 4.2 Komplettering)

## Mindre rådighet för länsstyrelserna

Länsstyrelsen instämmer i skrivelsens bedömning om att det är viktigt att länsstyrelserna ges möjlighet att aktivt delta i samordningsarbetet för informationssystemet.

Av skrivelsen framgår det att länsstyrelsens rådighet över systemet kommer att minska om Naturvårdsverket förvaltar FMR och det finns även en risk att viktiga aspekter utifrån tillsynsperspektiv missas eller inte prioriteras på samma sätt.

## Särskilt om uppgifter som tillsynsmyndigheterna begär in enligt 26 kap. 21 § miljöbalken (avsnitt 4.8.1 Komplettering)

Länsstyrelsen anser att det är av vikt att etapp 1 inkluderar en lösning för att miljöinformation som tillsynsmyndigheterna i dag begär in enligt 26 kap. 21 § miljöbalken i samband med miljörapporten kan lämnas in till Naturvårdsverket via informationssystemet.

I det fall inlämning av uppgifter enligt 26 kap. 21 § miljöbalken inkluderas i etapp 1 kan en samlad inlämning av information ske på samma sätt som i dag sker via det nuvarande systemet för företagens miljörapportering, Svenska miljörapporteringsportalen (SMP), även initialt vilket underlättar för både verksamhetsutövaren och tillsynsmyndigheten.

I det fall uppgifter enligt 26 kap. 21 § inte kan lämnas in via informationssystemet kommer avgränsningen i etapp 1 initialt innebära att det krävs att tillsynsmyndigheten skapar egna e-tjänster för att inhämta annan tillsynsrelaterad information. Detta medför att det kommer krävas både medel och resurser för att tillsynsmyndigheterna ska kunna utveckla egna e-tjänster. Parallella system försvårar även för verksamhetsutövaren vid inlämnande av uppgifter.

## Övergångsbestämmelser

Länsstyrelsen anser att det bör övervägas att komplettera med övergångsbestämmelser.

Det saknas några förslag hur systemövergången ska regleras och om det finns behov av övergångsbestämmelser. Det framgår inte när de nya reglerna föreslås börja gälla och om det finns behov av övergångsbestämmelser vid systemövergång.

## Övrigt

Länsstyrelsen vill även framföra att särskilda medel krävs under perioden 2027–2029 för att anpassa länsstyrelsernas IT-stöd till den nationella lösningen samt för att utveckla nya integrationslösningar mellan länsstyrelsernas system och Naturvårdsverkets system.

Det är även av stor vikt att länsstyrelserna initialt tilldelas tillräckliga resurser för sitt deltagande, implementering och kvalitetssäkring. Detta för att säkerställa att tidplanen för systemets utveckling inte äventyras.

Om finansiering saknas riskerar regeringens satsning på en mer förenklad och digitaliserad miljörapportering att försenas. Länsstyrelsernas förmåga att utöva tillsyn över miljöfarliga verksamheter försvagas, och Sverige kan få svårt att uppfylla sina rapporteringskrav till EU. Dessutom uteblir de effektiviseringar som den nya nationella lösningen annars skulle kunna möjliggöra inom miljöområdet.

## Vattenmyndigheten för Västerhavet

### Bedömning av förslaget

Vi välkomnar ambitionen att samla miljörapporteringen i en nationell lösning och ser positivt på föreslagen ansvarsfördelning där länsstyrelserna ges en central roll i utveckling och förvaltning. Ett sammanhållet system kan bidra till bättre datakvalitet, effektivare informationsutbyte och enklare rapportering för verksamhetsutövare.

Samtidigt konstaterar vi att nyttan för vattenförvaltningen i etapp 1 är begränsad och att den största potentialen ligger i kommande utvecklingssteg.

## Ytterligare behov kopplat till vattenförvaltningen

För Vattenmyndigheten för Västerhavet är det viktigt att FMR utvecklas till ett strategiskt stöd i vattenförvaltningen. Systemet bör därför möjliggöra strukturerad rapportering av utsläpp, vattenuttag och påverkan på vattenförekomster, ha geografisk koppling till avrinningsområden och vattenförekomster samt stödja statusklassificering, åtgärdsplanering och uppföljning av miljökvalitetsnormer.

Vidare bör systemet utvecklas så att det möjliggör interoperabilitet med nationella system såsom VISS. Även vattenverksamheter enligt 11 kap. miljöbalken bör på sikt inkluderas.

## Avslutande synpunkt

FMR bör inte utvecklas enbart som ett administrativt rapporteringssystem, utan som en central komponent i Sveriges infrastruktur för miljö- och vatteninformation. Detta kräver långsiktig finansiering, tydlig nationell styrning och fortsatt involvering av vattenmyndigheterna i utvecklingsarbetet.

## De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektör Jörgen Peters med handläggaren Karin Kannesten som föredragande. I den slutliga handläggningen har också funktionschefen Martin Ladfors och handläggaren Julia Johansson Miljöavdelningen medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.